

شرکت بهره‌برداری راه آهن شهری تهران و حومه

مقررات جامع عملیات بهره‌برداری

جلد اول

مقررات عمومی

مقررات سیر و حرکت

مقررات مراکز فرمان

تابستان ۹۶

مقررات جامع عملیات بهره برداری
مولفین: مهدی اسدزاده و دیگران؛ با همکاری کمیته تخصصی مقررات جامع عملیات
بهره برداری

تهران: مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران، ۱۳۹۶.

978-600-173-153-2

فیفا

مولفین: مهدی اسدزاده، حسین امیراحمدی، مهرداد سعادت یکتا، مرتضی دمیرچی،

رضا عشقی زاده، مرتضی غلامی، حسن قره داغی، سمیه مسعودی، محمود مؤمنی.

۱. مقررات عمومی، مقررات سیر و حرکت، مقررات مراکز فرمان

راه آهن قوانین و مقررات ایران

مترو ایران مقررات ایمنی

اسد زاده، مهدی، ۱۳۶۰

مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران

۳۳۳/۵۵۰۹۵

م ۷ ۳۳۵۹ KJ

۲۸۳۱۸۳۸

۱۳۹۶

انتشارات مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران

مقررات جامع عملیات بهره برداری

جلد اول: مقررات عمومی، مقررات سیر و حرکت، مقررات مراکز فرمان

• مؤلفین: مهدی اسدزاده، حسین امیراحمدی، مهرداد سعادت یکتا، مرتضی دمیرچی،
رضا عشقی زاده، مرتضی غلامی، حسن قره داغی، سمیه مسعودی، محمود مؤمنی.

• سال چاپ: ۱۳۹۶

• نوبت چاپ: اول

• تیراژ: ۵۰۰ نسخه

• چاپ و صحافی: چاپ نقش

• قیمت: ۹۰۰۰۰ ریال

ISBN : 978-600-173-153-2

• شابک: ۹۷۸-۶۰۰-۱۷۳-۱۵۳-۲

• پخش: انتشارات مرکز آموزش و تحقیقات صنعتی ایران

تهران- خیابان ایرانشهر شمالی - شماره ۲۳۳

تلفن: ۸۸۳۰۰۹۷۳ و ۸۸۳۱۰۱۱۳-۲۱ نمایر: ۸۸۳۰۱۲۶۵

حق چاپ محفوظ و مخصوص ناشر است.

فهرست مطالب

عنوان	صفحه
..... مقدمه	۷
..... پیشگفتار	۸
فصل اول: تعاریف	۱۱
فصل دوم: نده بن ۹ میراشر مقررات جامع عملیات بهره‌برداری	۱۹
فصل سوم: مقررات عملی	۲۳
فصل چهارم: مقررات سحر و حرکت	۳۱
۴-۱- مقررات آموزشی	۳۳
۴-۲- شرایط و الزامات راهبر اصلی و وسایط نقلیه ریلی	۳۴
۴-۳- برنامه کاری راهبران وسایط نقلیه ریلی	۳۵
۴-۴- مقررات انتقال راهبر بین خطوط درون شهری و خط ۵	۳۶
۴-۵- مقررات راهبری وسایط نقلیه ریلی	۳۶
۴-۶- مقررات رعایت محدودیت سرعت	۴۲
۴-۷- مقررات پارک وسایط نقلیه ریلی	۴۲
۴-۸- مقررات مواجهه با نقص فنی در وسایط نقلیه ریلی	۴۴
۴-۹- مقررات کویل ناوگان ریلی	۴۴
۴-۱۰- مقررات انجام مانور	۴۵
فصل پنجم: مقررات مراکز فرمان	۴۷
۵-۱- مقررات آموزشی	۴۹
۵-۲- شرایط و الزامات راهبری مراکز فرمان	۵۰
۵-۳- مقررات راهبری مراکز فرمان	۵۰

عنوان

صفحه

- ۵-۴- مقررات ارتباطات و اطلاع رسانی ۵۲
- ۵-۵- مقررات مسیرسازی ۵۳
- ۵-۶- مقررات کنترل ترافیک در مواقع غیر عادی ۵۴

www.ketab.ir

حمل و نقل، پل رابطی است که بخش‌های مختلف جوامع با عبور از آن، به سمت توسعه پایدار حرکت می‌کنند. این بخش تأثیر به‌سزایی در فعالیت‌های اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی داشته و اساس توسعه اقتصادی هر کشور را تشکیل می‌دهد و لذا از شاخص‌های مهم توسعه‌یافتگی کشور محسوب می‌شود.

در میان حوزه‌های مختلف بخش حمل و نقل، **حمل و نقل ریلی** به دلیل ویژگی‌های ذاتی و ماهوی خود از اهمیت بالایی برخوردار است. مصرف سوخت کمتر، سازگاری بیشتر با محیط زیست، ایمنی، ظرفیت بالای جابجایی مسافر و راحتی سفر را می‌توان به عنوان بخش کوچکی از مزایای این حوزه برشمرد. این امتیازات باعث شده تا توجه مدیران ارشد کشور جهت توسعه پایدار شهر، بیش از پیش به استفاده از سیستم حمل و نقل ریلی درون شهری معطوف گردد.

مترو با شاخصه‌های سرعت، دقت و امنیت، آرامدترین سامانه حمل و نقل ریلی درون‌شهری می‌باشد. از همین روی علی‌رغم بالا بودن نسبی هزینه‌های ساخت و نگهداری، سیاست‌گذاری‌ها در حمل و نقل همگانی به سوی مترو مایل است.

اهمیت بالای سامانه مترو در مدیریت ترافیک شهرها از یک سو و پیچیدگی فناوری و تکنولوژی‌های مورد استفاده در این صنعت در کنار توسعه روز افزون آن از سوی دیگر، لزوم استفاده از یک مجموعه قوانین جامع و مبتنی بر منطق، دانش و دستاوردهای علمی و تجارب فعالان این حوزه را بیش از پیش آشکار می‌نماید.

پیش‌گفتار

نهادینه شدن قانون‌گرایی در صنعت مترو، از سویی مستلزم بسط، توسعه و تقویت آن در تمامی شرکت‌های قطار شهری کشور و از سوی دیگر نیازمند جامعه‌پذیری افراد بر مبنای قانون‌مداری است. لذا شرکت بهره‌برداری راه‌آهن شهری تهران و حومه در راستای رسالت ذاتی، مسئولیت اجتماعی و نیز ایفای نقش خود به عنوان یک شرکت پیشگام و پیشرو در این صنعت با سیاست‌گذاری هدفمند، نسبت به تدوین مقرراتی جامع در حوزه عملیات بهره‌برداری به عنوان یکی از اسناد بالادستی در سطح کلان اقدام نموده است. مجموعه مقررات جامع عملیات بهره‌برداری توسط کمیته‌ای متشکل از کارشناسان شرکت بهره‌برداری راه‌آهن شهری تهران و حومه تدوین شده است. این کمیته از شهریور ماه سال ۹۳ با حکم قائم مقام - نایب مدیر عامل شرکت بهره‌برداری راه‌آهن شهری تهران و حومه جناب آقای مهدی علی‌زاده پوربنی‌طرفی فعالیت خود را آغاز نمود. در این راستا منابع، اسناد، مقررات، آیین‌نامه‌ها، مرتبط با فعالیت‌های بهره‌برداری جمع‌آوری و مورد مطالعه و بررسی کارشناسی قرار گرفت. در تدوین مقررات جامع عملیات بهره‌برداری از نظرات کارشناسان و صاحب‌نظران شرکت بهره‌برداری راه‌آهن شهری تهران و حومه و سایر شرکت‌های طراح و پیمانکار نیز استفاده شد است.

در اینجا لازم می‌دانیم از تمامی صاحب‌نظران که با ارسال مطالب و ارائه نظرات و یا شرکت در جلسات، کمیته تخصصی مقررات جامع عملیات بهره‌برداری را یاری نموده، تشکر و قدردانی نماییم.

دبیرخانه دائمی کمیته تخصصی مقررات جامع عملیات بهره‌برداری به منظور دریافت و رسیدگی به نظرات، پیشنهادات و انتقادات در شرکت بهره‌برداری راه‌آهن شهری تهران و حومه دایر می‌باشد.

امید است این تلاش بتواند یک خدمت کوچک، مقبول در گاه احدیت و مورد استفاده جامعه بزرگ صنعت ریلی کشور قرار گیرد.

کمیته تخصصی مقررات جامع عملیات بهره‌برداری